

DN Sorøs bemærkninger til Region Sjællands bemærkninger til klage vedrørende Dybendal Grusgrav.

Indledningsvis stiller DN Sorø sig undrende over, at der kun tillades foreningen 3 ugers svarfrist for bemærkninger til regionens bemærkninger. DN Sorø er en demokratisk forening med alene frivillig, ulønnet arbejdskraft, så 3 ugers svarfrist er helt urimeligt. DN Sorø undrer sig i øvrigt over at den oprindelige tilladelse ikke medsendes, når der fremsendes en ny gravetilladelse og at det tydeligt fremgår af den nye gravetilladelse, hvilke vilkår der samlet gælder.

Replik til Regionens bemærkninger.

Regionen anfører: *"Region Sjælland har ikke kendskab til at strandtudsens skulle være konstateret i grusgraven"*. DN Sorø er overbevist om at dette alene skyldes, at der ikke er gennemført nogen form for eftersøgning af en mulig forekomst. Strandtudsens forekommer således også i de nye grusgrave på østsiden af Veddevej og er generelt meget mobil.

Efter habitatdirektivets artikel 12 stk. 1 d er bilag IV arter beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde med forbud mod at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder. Dette er så suppleret med en EU- dom fra juli 2020, hvorefter også bilag IV arters forladte og potentielle rasteområder er omfattet af forbuddet, da sigtet jf. dommens stk. 28 ikke blot er at beskytte dyrearten men store dele af artens levesteder. DN Sorø mener at dette skal indgå i regionens vurdering af gravetilladelsen.

Regionen anfører som argument, at der ikke er gravet under grundvandsspejl og at der derfor ikke findes noget vandspejl, som kan benyttes som yngleplads. Dette synes at skyldes et ukendskab til artens ynglebiologi, idet strandtudsens netop ikke kan bruge egentlige vandhuller som yngleplads. Sådanne steder vil blive udsat for et utal af prædatorer, herunder fugle, padder og insekter, såsom vandkalve og guldsmedelarver. Strandtudsens benytter ofte meget midlertidige vandsamlinger, såsom vandfyldte traktorspor, vandpytter o.lign.

DN Sorø mener ikke at Regionens kan vurdere som de gør, uden en egentlig undersøgelse på stedet af folk med kendskab til strandtudsens biologi.

I Munke Bjergby grusgraven har DN Sorø og NCC indgået en aftale om at foretage løbende skrab i overfladen forskellige steder i grusgraven, for netop at etablere sådanne 5-10 cm dybe vandpytter uden plantevækst, et initiativ som har vist sig uhyre effektivt, også i forhold til arbejdet i grusgraven.

Sådanne initiativer og erfaringer bør Regionens følge nøje, for at kunne stille relevante krav til gravetilladelser i aktuelle og potentielle yngle-, fouragerings- og overvintringsområder for bilag IV arten Strandtudse.

Efterbehandlingsplanerne i den oprindelige gravetilladelse burde i øvrigt tilpasses kendskabet til forekomsten af Strandtudse i området. Bestemmelsen: *"I forbindelse med efterbehandlingen i scenarie 1 graves der 3-5 lavvandede padesøer. Disse må maksimalt have en dybde på 1 m og skal anlægges med brinkhældninger fladere end 1:5."* Sådanne padesøer er fine, blot ikke for strandtudsens, som netop kræver mere lavvandede vandpytter, som skal holdes fri for plantevækst (og prædatorer), og gerne må udtørre sent på sommeren.

DN Sorø er bevidst om, at såvel DN Sorøs som Regionens erkendelse af forekomsten af Strandtudse i området er rimelig ny, men også, at der reelt er tale om en meget gammel forekomst, idet Strandtudsens formentlig har overlevet i området hen over den sidste istid for over 10.000 år siden, hvor området ikke var dækket af is, men om sommeren bestod af rivende floder med smeltevand fra de store gletsjere, lige et habitat for Strandtudsens.

DN Sorø vil i øvrigt henvise til Miljøstyrelsens forvaltningsplan for Strandtudsens fra 2015 (link: <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2016/strandtudse.pdf>), hvor forekomsten er beskrevet sammen med strandtudsens biologi og beskyttelsesbehov, herunder beskrives en af de trusler der er mod strandtudsens biotop,

Sorø Afdelingen

Formand: Niels Hilker, Smedevej 66, 4180 Sorø
Telefon: 30.40.05.09. - Mail: Niels.Hilkers@gmail.com
Mail: Soroe@dn.dk



nemlig: *"Reetableringsplaner for råstofgrave, der favoriserer mere konkurrencedygtige arter"*, netop det, som de aktuelle efterbehandlingsplan synes at gøre.

DN Sorø ønsker på den baggrund at fastholde sin klage over, at Region Sjælland ikke tager større hensyn til bilag IV arten Strandtudse i den aktuelle (supplerende) gravetilladelse.

DN Sorø ved næstformand Rolf Lehrmann 21. september 2021.